

Das Latweefchu lauschu draugs.

1835. 18. Juhli.

29ta lappa.

Jaunas sinnas.

• No Dinaburges. Tanni 7tâ Juhli deenâ pee mums pirmais mahzitis no Lutteru tizzibas, ar wahrdu Johann Christoph Fuchs tappe eewests. Muhsu schehligs un deewabihjigs Keisers teem saldатеem un teem Dinaburges eedsihwotajeem no muhsu tizzibas, tã kã ne fenn Pehterburgê, dahwinaja jaunu Divisiones mahzitaju. Schi pilssehta jau fenn ilgojahs pehz tahda dwehseles ganna. Nu tee karrawihri no muhsu tautas un tizzibas, kas lihds schim kã isklichduschas awis bes ganna un bes dwehseles kohpschanas bija, atraddihs dwehseles zillafchanu un firds eepreezinafchanu zaur Deewa wahrdeem. Par to mehš wissi ar preezigu firdi augstam Deewam un sawam schehligam Keiseram karstu pateizibu fakkam. Wehl mums gan newaid ihpascha basniza, bet wezzã Klostere wienna leela istaba irr eetaifita us Deewa kalposchanu. Warr buht, kã schehligs Keisers mums turplikam arri wehl kahdu ihpaschu basnizu dahwinahs. Deews lai fwehti muhsu tohti mihtotu semmes tehwu, lai fwehti jaunu gannu un jaunu kristigu draudsi!

No Rihges. (16. Juhli.) Breesmigs warrasdarbs wakkar pehz puffedeenas tẽ tuhwmã notikke. Pahri werstes tahlumã no pilssehtas, ne zil tahl no Pehterburges leelzeka, irraid muischa, kur wehl ne fenn zitti laudis dsihwoja, bet kur taggad gohdiga rentineeka fainneeze ar saweem jauneem behrneem un faimi eegahjusi. Wezzakai meitai, pa to laifu, kad mahte flimma, daschdeen winnas weetã us Rihgu bija ja-brauz un tãpatt arri wakkardeen winnai gaddijahs. Sawus sohtus pilssehtã istaigajusi, winna tuhlihn pehz puffedeenas, pulksten trijds, lehnitam brauzohẽ, dewahs us mahjahm. Bet pa mescha zeku, tahdã weetã, kur mas zilweki dsihwo un arri retti kahds brauz, woi staiga, nahze zilweks, gluschi kã kungs smalkãs drehbês apgehrbees, winnas wahgeem tuhwmã, ahtri winnai israhwe grohschas no rohkahm, un winnu paschu gribbeja israut no rat-

teem. Bet kad winna fahze pretticurretees, un winnam plikfi zirte lihds affinin, tad winsch swilpoja, un raug', isnahze no mescha winnam palihgâ trihs zitti, kas tâpatt smalki kâ winsch bija apgehrbuschees, bet kurreem larwes jeb leeki gihnji ar garrahm bahrsdahm un leeleem deggoneem bija preekschâ. Zee nu nabbadfiti israhwe no ratteem un wilke meschâ, rohkas un kasku winnai fashnaudse ar lafkatu, arri mutti aisfehje un, wehl zittus nedarbus ar winnu darrijuschy, weenâ gabbalâ winnai lahdejuschy un zittus negantus, besdeewigus wahrduus us winnu runnajuuschy, beidscht, kad beedris, kas pee sirga bija palizzis, swilpoja, aisfkrehje, winnu tur semmê krittuschy un pagihbuschy, bes palihga, atstahdami. Pa to starpu mahte meitu gaida mahjâs un brihnojahs, ka paleek tif wehli un ka beidscht sirgs weens pats ar wahgeem pahrnahk. Utraddahs eeksch ratteem arri meitas zeppure un daschâs weetâs affinis. Uk! kâ mahtes firds nu pehz meitas fahze behdatees! Skrehje ar faini un kaimineem kohpâ pa to Nihges zellu schurp un turp, un mekle, zif mekledami, kamehr pehz pahri stundahm winnu jau pawissam bes jehga un drihs nomohzitu atradde meschâ pa semmi. Nesse winnu mahjâs, eelikke winnu gultâ un likke atnahkt dakteri. Schis pawehleja, winnai ahderi laist un sahles eedoht. Zikkai nakit winna wehl mohdahs un schodeen, druszim atspirgusi, jau sinn isstahstihet, kas ar winnu notikke, ko winna wissu dsirdejusi un ka no rasbaineeku paschy runnahm, fewischki no winnu lahstu wahrdeem skaidri deesgan nomannijusi, ka tee ihsten effoht missejuschees, winnu faherdami; ka winnu turrejuschi par zittu meitu, kas zittkahrt tai paschâ weetâ bija dsihwojusi, laikam arri daschdeen to paschy zellu braufusi un woi winnus paschus woi weenu no winnu draugeem faitinajusi. — Deews, schehligajs! palihds' zeeningahm teefahm, schohs warrasdarritajus drihs preeksch gaismas un pee strahpes west, un apmeerini tohs gohdigus wezzakus lihds ar winnas nelaimigu behrnu zaur swehta garra eepreezinashanu! —

• No Pinke-muischas, Nihges walsti. (11. Zuhli.) Kâ brihnischkigi schè ar waffaras isdewumeem (pagaddeem) eet. Zitteem labbiba brangi isdohdahs un seenplahwe itt baggata; zitteem atkal waffaraja zaur to leelu karstumu nomahkta un tikkai pehrkones us tihruma redsamâs, un no seena nezerr' tif dauds dabuhet, kâ pehrn. Zitti jau preeksch Jahneem jaunus kartuppetus us pilsfehthu wedduschy; zitteem nule tif seed un appakschâ naw neneeka. — Zittâ widdû lectus allaschin un baggati lijis, zittâ atkal pa pahri neddetahm tif pahrraffinaja. — Sehnes jau preeksch waffaras swehtkeem meschâ lassija. —s—n.

No Zehrpates. Zehrpates aprinki, tanni muischâ, fo fauz: Sotaga, Stâ Zuhni semneeka meita gahje meschâ, luhkus plehst un patte tur, laikam no wilkeem, tikke faplehsta.

No Zhru semmes. Tur daschâ walsti semneekem taggad tihrajs bads. Zikkai weenâ paschâ pussê rohnahs wairak ne fâ 6000 zilweki, kurxeem, preeksh wisseem kohpâ rehkinahs, tif wehl us peez deenahm usturs rohka, un no scheem irr 106 zilweki, kurru katram jau wairak naw, ne fâ 50 kartuppeli, un 300 irr, kas no badda jau tif scho un to no siwim un sahles eerihj, fo juhra schehligi winneem peemett. Gan zittâs pussês labbibas un kartuppelu deesgan, bet fo tas dauds warr lihdscht, fur laudim rohkas pawissam tukschas? — Waldischanas teesa leelu pulku kartuppelu likke fapirkt un laudim tur isdallihš. Buhs arri pehz pahri neddelahm jau laiks, jaunus kartuppelus isnemt. Ak, kaut mohkas drihs beigtohs! — Pagahjuschâ mehnefi pasaul' dauds semneeki no Zhru semmes gahje pahz juhru us Entenderu semmi, zerredami tur pee seenu pfauschanas darbu dabbuht.

No Majorkas fallas, Spaneru juhra. Tanni leelakâ pilssehtâ pa scho fallu mas minutes pehz pussnachts, Zschai Zuhni iseiioht, 4tai nahkoht, wiffi laudis paschâ zeetâ meegâ brhnum' istrushkshs, tahdu warrenu trohksni dsirdejuschi, itt fâ leels schaujams gabbals katrâ namunâ buhtu sprahdsis. Nammi trihzeja paschôs pamatrôs un laudis, us reis wiffi kahjâs, bailigi fkehje ahra un behdse us lauku. Debbes pawissam bija skaidra, wehjsch prischu puhte no lohdes-pusses un paschâ laikâ wezs mehnefs sehze. Wairs ne kas ne notikke to nakti un ap pulksten' 6 no rihta eedsihwotaji atkal meerigi dewahs us mahjahm. Bet treschâ nakti ap to paschu stundu atkal tahda patte sprahgschana gaddijahs; bet druszin' masaks bija trohksnis un trihzeschana wairs ne tif stipra. Tarschu laudis behdse atkal ahra. Pee dascheem nammeem leela skahde jau bija notikkufi; baggati tapehz tuhlihn brauze prohjahm us sawahm muischahm un wiffi laudis pa lauku ustaisija teltis un sahze eeksch teem dsihwoht. Bet winnu bailes wehi maktigi auge, kad winnu starpâ walloda zehlahs, ka turpatt pee winneem preeksh wairak fâ fimts gaddeem mahzitajs effoht bijis, kas no kanzeles ar skaidreem wahrdeem isfazziis: wiffa falla, kad semme trihsreis buhschoht trihzejusi, krittischocht juhras dibbenâ. Ak tawu warrenu bailoschannu, ar fo nu treschu trihzeschannu sagaidija! Wiffas basnizas bija pilnas kauschu; tur tee weenâ gabbalâ zekôs gulleja un Deerwu karsti luhdse, lai no

trefchas trihzeschanas winnus schelligi pasarga. Weidscht, kad zettorta deenâ pehz ohtras trihzeschanas wehl ne bija pahrgahjufi, tad trefchureis dsirdeja tahdu trohkfni un nommannija trihzeschanu, kas stipraka gan bija, ne kâ ohtra, bet ne tif stipra, kâ pirma. Nu wairs no bailehm neweens ne sinn, kur palift, kur dehteetes; naw dwehfele wairs eefsch pilssehtas un wiffi laudis, pa laukeem klišdammi, ar katru azzumirkli gaida, ka falla ar winneem wisseem gahfischotees jubrâ.

No Jerusalemes pilssehtas, wezzâ Juhdu semmê. Za breefminga fehriga, kas latwiffi eesaukta par mehri un taggad pa Egipteru semmi wehl arween ne rimst, ne fenn arri Sibries walsti pa Turku semmes Ahstias pussi zehlahs un tur wiffwairaf Jerusalemes pilssehtâ dauds zilwekus aistrauj. Zif no mahzitajeem tur 19 irr mirruschi.

No Amerikas. Zahs sawadas sinnas, kas tur pa brihscheem pahrsahstibas-beedribahm jeb brandwihna-prettineeku sabeedroschanahm gaismâ nahf, schai gaddâ Nuddina, ka taggad tif pa Seemel-Ameriku ween jau pa 8000 weetahm tahdas paschas beedribas effoht zehluschees, eefsch 4000 branfuhsehm ne mas wairs ne strahdajohf, 8000 kohpmanni ar stipreem dsehreeneem wairs ne andelejohf un 1200 Amerikahneru fuggi pa juhru brauzohf, kurreem naw lahfito no tahdeem dsehreeneem klahf.

Sinna, zif naudas 16. Juhli-mehn. deenâ 1835 eefsch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. naudâ. Rb. R.	Par	Maksaja:	Sudr. naudâ. Rb. R.
1	pohru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 45	1	pohdu (20 mahrzineem) wasfu	5 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 20	—	tabaka	1 —
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 80	—	fwesta	2 30
—	ausu	— 90	—	dfelseš	— 65
—	sirnu	1 50	—	linnu, frohna	2 80
—	rupju rudsu = miltu	1 50	—	brakka	2 60
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 —	—	kannepu	— 80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2 20	—	schikhtu appinu	3 —
—	meeschu = putraimu	2 —	—	neschikhtu jeb prezzeš appinu	2 20
—	eefala	1 20	—	muzzu filku, eglu muzzâ	6 —
—	linnu = sehklas	2 50	—	lasdu muzzâ	6 25
—	kannepu = sehklas	1 50	—	smalkas schahls	3 90
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	4 —	—	rupjas baltas schahls	4 10
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1 20	—	wahti brandwihna, pussdegga	8 75
			—	divdegga	10 —

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 356 kapeikeem warra naudas.

Lihds 16. Juhli pee Nihges irr atnahfuschî 557 fuggi un aisbraufuschî 459.

Brihw drikkelt. No juhrmaksas-gubbernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napier sky.